

РЕШЕНИЕ

№ 37454

гр. София, 13.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 61 състав, в
публично заседание на 29.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маргарита Немска

като разгледа дело номер **4779** по описа за **2024** година докладвано от съдията,
и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК във връзка с във връзка с чл. 224г, ал. 5 от Закона за енергетиката /ЗЕ/.

Образувано е по жалба от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД с ЕИК[ЕИК] със седалище и адрес – [населено място], п.к.3320, представлявано от изпълнителния директор В. А. Н. чрез адв. Т. Д. със съдебен адрес за получаване на призовки и книжа – [населено място], [улица], ет.2, ап.8 срещу Решение № МКР/Р. -01-2/16.04.2024г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, с което на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД е наложена имуществена санкция в размер на 604 064 лева за извършено нарушение по чл.3, параграф 1, буква „а“ от . Регламент /ЕС/ 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 Октомври 2011 г., относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия, а именно: нарушение на забраната за използване на вътрешна информация чрез разпореждане с енергийни продукти на едро, за които се отнася тази информация.

В жалбата се релевират доводи за незаконосъобразност на решението, като издадено при допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, нарушение на материалния закон и необоснованост. Излагат се аргументи, че всички действия, осъществени от дружеството при пуск след планов годишен ремонт /П./ на ядрен блок № 6 и използването на ядрена енергия след

влизането на този генератор в паралел с електроенергийната система на Република България са извършени законосъобразно и при спазване на принципа на чл.3 от Законът за безопасно използване на ядрената енергия /ЗБИЯЕ/. Въвеждат се твърдения, че оперативната информация, използвана при етапите на пусковия процес на блок № 6 не покрива дефиницията на „вътрешна информация“ дадена с чл.2, параграф 1 от Регламент /ЕС/ 1227/2011. Несъобразявайки това, КЕВР постановила порочен административен акт. Моли съда да отмени обжалвания акт. Претендират се разноски.

В съдебно заседание жалбоподателят, редовно уведомен, чрез процесуалния си представител поддържа жалбата и моли за отмяна на решението, по съображения изложени в жалбата и в допълнително представени по делото писмени бележки. Претендира сторените по делото разноски по представен списък. Прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение от процесуалните представители на ответника. Представя писмени бележки.

Ответникът по жалбата- КЕВР, чрез процесуалните си представители, оспорва жалбата като неоснователна, недоказана и моли да бъде отхвърлена . Представя писмен отговор. Моли жалбата да бъде отхвърлена.Прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение. Представя писмени бележки. Претендира разноски по представен списък.

Софийска градска прокуратура – редовно уведомена, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Административен съд – София – град, III отделение, 61състав след преценка на събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност намира за установено следното от фактическа страна:

С Решение № 2R от 20.04.2022 г. Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), образува производство за установяване на нарушение на чл. 3 от Регламент (ЕС) №1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия (Регламент ЕС №1227/2011, REMIT) от страна на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, [населено място]. /АЕЦ/

Производството е образувано въз основа на подаден доклад за предполагаемо нарушение на чл. 3 и/или чл. 5 от REMIT от „Българска независима енергийна борса“ (БНЕБ ЕАД). Според съдържащото се в доклада на БНЕБ, нарушението се изразява в търговия с вътрешна информация и сключени сделки, водещи до необичайни и внезапни промени в обема на нарежданията, търгуваните обеми и постигнатите цени на БНЕБ, пазарен сегмент „В рамките на деня“ (ПРД), преди обявяване на вътрешната информация за предстоящото включване на генерираща мощност - турбогенератор (ТГ) 10 на блок № 6 на „АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД (ЯЕБ №6). Нарушението се състои в това, че преди публичното оповестяване на включването на блок № 6 (NPP KZL G10 32W001100100017L) през нощта на 1 ноември 2021 г., дружеството е осъществило търговия с енергийни продукти на едро. Засегнатата географска зона е България.

Със Заповед №3-Е-1047 от 18.05.2022 г., изменена със Заповед №3-Е-69/17.02.2023 г., председателят на КЕВР е определил длъжностни лица, които да извършат проверка за установяване на нарушение по чл. 3 от Регламент (ЕС) № 1227/2011, да изготвят доклад и проект на решение.

В съответствие с чл. 74а ал. 7 от ЗЕ „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД е уведомено с надлежно писмо изх. № Е-14-24-1/02.06.2022 г. за образуваното производство и е изискана информация за обстоятелствата около оповестяването на вътрешната информация и осъществяваните сделки, подробно посочени и формулирани в писмото. Допълнително с писмо изх.№ Е-14-21-1/22.03.2023 г. е изискана допълнителна информация и уточнения във връзка с постъпилия отговор от „ АЕЦ

Козлодуй“ ЕАД.

В съответствие с чл. 16, т. 5 от REMIT и чл. 74а, ал. 5, т. 1 от ЗЕ за образуваното производство е уведомена Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия (АСРЕ).

С оглед изясняване на фактическата обстановка е изискана информация от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, от БНЕБ ЕАД, от ЕСО ЕАД и от Агенцията за ядрено регулиране.

В производството пред КЕВР е представен доклад с вх. № Е-Дк-1515 от 21.12.2023 г. от длъжностните лица по чл. 74а, ал. 6 от ЗЕ, представящ резултатите от същинското проучване. С Решение по Протокол № 11R от 21.12.2023 г. КЕВР е приела доклада на основание чл. 74м, ал. 2, т. 2 от ЗЕ.

На основание чл. 74м ал. 4 от ЗЕ КЕВР е определила срок от 31 календарни дни за предоставяне на писмено становище от АЕЦ К.. Постъпило е становище от АЕЦ.

Според писмените разяснения на жалбоподателя ЯЕБ № 6 е включен в паралел в 1:41 часа (00:41 ч. Централноевропейско време, С.) на 1 ноември 2021 г., след планов ремонт, започнал на 29 септември 2021 г., като пусковите операции се извършват в течение на почти 10 денонощия. Плановия годишен ремонт /П./ се смята за приключен след включване на турбогенератора (в случая - ТГ № 10) в паралел с Електронерегийната система (ЕЕС), като АЕЦ подчертава, че до този момент не може да се гарантира, че ще е налице фактическо производство на енергия. Представен е актуализиран график за натоварване и производство за 1 ноември 2021 г., изготвен непосредствено след пуска. Информацията за край на П. и пуск на генерираща мощност е оповестена в системата за спешни пазарни съобщения (UMM) на БНЕБ ЕАД в 2:24 часа

В 2:28 ч. на 1.11.2021 г. от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД е изпратено съобщение до ЕСО ЕАД с цел публикуване на информацията от страна на ЕСО на платформата за прозрачност на ЕМОПС за електроенергия - ENTSO-E. Тъй като не е имало дежурен служител в съответната структура на ЕСО ЕАД, тази информация е подадена за публикуване от преносния оператор към ENTSO-E в 8:39 часа (С.) на 1 ноември 2021 г. В писмото до КЕВР ръководството на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД подчертава, че компанията не би могла самостоятелно да публикува съобщения, още по-малко има правомощията да контролира действията на ЕСО.

Също така в 2:29ч в база данни (БД) „Технико-икономически показатели“ (вътрешна система на АЕЦ) е въведена информация за пуска на блок №6. Представена е разпечатка от вътрешната система за управление на БД, в която се вижда последният час на направените промени в администрацията (Приложение №2 по описа на АЕЦ). Според писмото на „АЕЦ К.“, тази информация е публикувана в секция на REMIT на неговия сайт (не е установено дали публикуването става автоматично, съответно не е посочен час на публикуване) и „в този час съобщението е станало видно за търговските участници“.

„АЕЦ К.“ ЕАД също посочва, че приоритетна цел при експлоатацията на атомни централи е безопасността и е рисково, произведената енергия от блок № 6, непосредствено след включването му, да се прехвърли на балансиращия пазар. Пазарният сегмент „ ПРД“ е бил единствената възможност за реализация на енергия след пуска на блока. комуникацията и нарежданията към лицензирания представител на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД на БНЕБ ЕАД в периода от 0:00 до 3:00 часа на 1 ноември 2021 г. са реализирани в служебни помещения, от служебни компютри и от служебни телефони. Подчертава се, че не са изпращани имейли, които се отнасят до нареждания за търгуване в посочения времеви диапазон, както и че нарежданията за търговия са обективирани в заповед на изпълнителния директор (приложена е заповед № АД-3 162 от 29 октомври 2021 г.). Приложена е таблична информация, съдържаща самите нареждания,

регистрирани от търговците на БНЕБ ЕАД, както и сделките, осъществени в часовия диапазон от 0:00 до 03:00 часа Източноевропейско време (ЕЕТ) на 1 ноември 2021 г.

Според информацията представена от БНЕБ ЕАД, публикуването на вътрешна информация на страницата на БНЕБ ЕАД „има само информативен характер за търговските участници, но не съставлява изпълнение на задълженията на търговски участник по смисъла на чл. 4, параграф 1 от Регламент № 1227/2011 във връзка с чл. 10, параграф 1 от Регламент за изпълнение № 1348/2014 за разкриване на вътрешна информация на интернет страница на доставчик на услуги“. БНЕБ не е била регистрирана като платформа за разкриване на вътрешна информация в АСРЕ към момента на нарушението.

Също така се посочва, че отделът за наблюдение на пазара на БНЕБ ЕАД е констатирал, че „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД не разкрива притежаваната информация по ефективен и своевременно начин съгласно чл. 4 от REMIT, като дружеството не е било регистрирано на нито една от одобрените от АСРЕ платформи за прозрачност. БНЕБ са представили информация за всички оферти, подадени от жалбоподателя на пазарен сегмент „Ден напред“ за дати 30.10.2021 г., 31.10.2021 г. и 01.11.2021 г., както и всички оферти, подадени от „АЕЦ К.“ на пазарен сегмент „В рамките на деня“ за дати 30.10.2021 г. и 31.10.2021 г.

Според предоставената информация от ЕСО ЕАД, в дружеството съществуват два процеса по публикуване на информация за престои на генериращи мощности - съответстващи на REMIT, респ. на Регламент (ЕС) № 543/2013 на Комисията от 14 юни 2013 година за представяне и публикуване на данни на пазарите за електроенергия (Регламент № 543/2013). Информацията по REMIT се публикува на сайта на ЕСО във вид на UMM. Информацията за планираните престои се въвежда ръчно от служител на ЕСО ЕАД (което потвърждава твърдението на АЕЦ), а информация за непланираните престои се публикува директно. По отношение на втория процес информацията за планираните престои отново се въвежда от служител на ЕСО ЕАД, а за непланираните се изпраща по електронна поща. В конкретния случай от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД е изпратен имейл с прикачен Excel файл по зададени формат и съдържание, а служител на ЕСО ЕАД от своя страна изпраща съобщение до платформата ENTSO-E в работното време (xml файл). Съобщението от ЕСО ЕАД към ENTSO-E се регистрира автоматично.

По отношение на приключването на П. и влизане на генерираща мощност в паралел с ЕЕС, представителите на ЕСО ЕАД уточняват, че този процес отнема до 26 часа. Генераторът се натоварва съгласно предварително съгласувана програма, като след всяка стъпка се извършват проверки на оборудването. Смята се, че до достигане на 300-350 М. генераторът не е влязъл в устойчив режим на работа и е възможно да бъде спрял. Възможни са отклонения от програмата, като целият процес се наблюдава от ЕСО и при необходимост операторът активира източници на балансираща енергия.

Въвеждането на производствените съоръжения в работа след ремонт се извършва съгласно Наредба №РД 16-57 и Правилата за управление на електроенергийната система (ПУЕЕС). Производителят изпада в небалансирана позиция, когато количеството на произведената електрическа енергия се различава от договореното количество за съответния пазарен период. Съгласно протокола, по време на срещата е изяснено също, че АЕЦ като участник на пазара на електрическа енергия може да е продал определени количества преди технически да е влязъл в паралел с ЕЕС.

Съгласно постъпила информация от Агенция за ядрено регулиране, /писмо И.. № 04-00-02/25.10.2023 г. / в периода 26.10-29.10.2021 г. комисия от експерти е извършила проверка за установяване на готовността за безопасен пуск и експлоатация на шести блок. На 29.10.2021 г. Председателят на АЯР Ц. Б. е издал Заповед № АА-04-180 за одобряване на положителна оценка,

дадена от комисията, която е основание за извършване на дейностите, свързани с извеждане на реакторната инсталация на минимално контролируемо ниво на мощност. Тази заповед е връчена на директора на дирекция „Безопасност и качество“ на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД същия ден.

Жалбоподателят е оспорил установените факти и обстоятелства, както и формираните изводи в доклад № Е-Дк-1515#1 от 14.12.2023 г. като акцентира, че всички действия по пускане на ядреното съоръжение и осъществената търговия след това съответстват на технологичните правила и нормативната уредба. Коментирани са изискванията на чл. 295 от Правилата за работа на организиран борсов пазар за електрическа енергия (ПРОБПЕЕ), които са били в сила до 07.01.2022 г., и Инструкция „Спецификация на търгуваните продукти“ (в сила до 12.01.2022 г.). Засягат се някои специфики на Пазарното обединение „Ден напред“, въвеждането на зимно часово време. АЕЦ твърди че „неправилно е използвано обобщаващо твърдение на база среднодневно аритметично изчислен обем на сегмент ПРД и конкретен ден на доставка 01.11.2021 г. Посочва, че резултатът от увеличеното предлагане на електроенергия е „естествено справедливо понижение на цените“, каквато е една от целите на REMIT. АЕЦ твърди, че страна по всички сделки на ПДН и ПРД е БНЕБ ЕАД. А най-голям купувач на електроенергия е National Power Grid C. Transelectrica S.A (Румъния), с което АЕЦ няма отношения.

АЕЦ представя информация за цените на пазарното обединение „Ден напред“ за периода от 28.10.2021 г. до 2.11.2021 г. Твърди се, че няма съществена разлика между клиринговата цена в посочения период между България и Румъния. АЕЦ оспорва определения начален срок на забраната, описан в т. III.4.1 в доклада на КЕВР на основание датата и часа на записа в деловодната система на издадена заповед от изпълнителния директор, с която се нарежда да се пласират количества на ПРД. На първо място, като основание за това е изведена хипотеза за смесване на понятията заповед и нареждане за търговия (оферта). АЕЦ посочва, че офертите за ПДН за всички дни на октомври, както и за дата на доставка 1 ноември 2021 г. са съобразени само с произвежданото количество от работещия блок № 5.

АЕЦ твърди, че „обект на забраната за търгуване по силата на регламента е само енергията, произведена от блок № 6 в периода от пускане до оповестяване на пускане“. Според жалбоподателя началото на периода на забраната, както е описано в доклада, не отразява действителното въвеждане на първите нареждания за търгуване в електронната система за търговия, извършени на сегмент ПРД след началото на производство от блок № 6, след 01:41 източноевропейско време (ЕЕТ) на 01.11.2021 г. и възразява, че се третира като обикновен търговец на електроенергия, без да се отчитат основната му роля и рисковете за безопасната експлоатация.

С оспореното решение КЕВР, приема че АЕЦ след като е вписан и регистриран в Централния европейски регистър на пазарните участници и има издаден код, то притежава качеството на пазарен участник. Задълженията на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД като пазарен участник са определени в Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия (REMIT).

За определяне извършването на нарушение по чл.3 от REMIT, КЕВР е преценил, че трябва да посочи конкретно сделките, които попадат в обхвата на забраната по чл. 3 от REMIT. Това изисква да се определят началото и краят на забраната за търговия („забранен период“).

Началото на забранения период е моментът, в който лицата, които вземат решения за търговия от името на АЕЦ, са разполагали с информация за пускане на ЯЕБ № 6.

КЕВР е приел, че този момент е настъпил на 29 октомври 2021 г., денят, в който в „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД е получена Заповед № АА-04- 180 за одобряване на положителна оценка на председателя на АЯР и изпълнителният директор на централата е издал Заповед № АД-З 162/29.10.2021 г. (в 8:36 часа).

КЕВР е установила, че АЕЦ е сключил сделки на пазарни сегменти „Ден напред“ и „В рамките на деня“ на „БНЕБ“ ЕАД, които представляват неразрешено използване на вътрешна информация (по смисъла на чл. 2, параграф 1 от REMIT) преди публичното оповестяване в 2:24 часа източноевропейско време на 01.11.2021 г. на приключилия планов годишен ремонт на блок № 6, в нарушение на чл. 3, параграф 1, буква „а“ от REMIT, а именно: нарушение на забраната за използване на вътрешна информация чрез разпореждане с енергийни продукти на едро, за които се отнася тази информация.

Осъществените сделки, които представляват неразрешено използване на вътрешна информация са идентифицирани в Приложение № 1 „Справка за сключени сделки от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД за дата на доставка 01.11.2021 г.“ - неразделна част от оспореното решение, сделки за продажба на енергийни продукти на едро на пазарен сегмент „Ден напред“ с дата на доставка 01.11.2021 г. на обща стойност 5 767 718 лева (пет милиона седемстотин шестдесет и седем хиляди, седемстотин и осемнадесет лева), както и сделки за продажба на енергийни продукти на едро с дата на доставка 01.11.2021 г. на пазарен сегмент „В рамките на деня“ на обща стойност 272 927 лева (двеста седемдесет и две хиляди и деветстотин и двадесет и седем лева).

При горните данни, на основание чл. 74н, ал. 1, т. 2 и чл. 224г ал.1 и ал.3 от Закона за енергетиката , чл.155р ал.1 т.1 от Наредба № 3 за лицензиране на дейностите в енергетиката и чл.3 параграф 1, буква „а“ във връзка с чл. 2, параграф 1 , буква „а“ от Регламент (ЕС) № 1227/2011 на ЕП и на Съвета от 25 октомври 2011 г., относно интергритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия, КЕВР с Решение № МКР/Р. -01-2 /16.4.2024 г. , установява, че АЕЦ К. е извършило нарушение на чл.3, параграф 1 буква „а“ от Регламент (ЕС) № 1227/2011 на ЕП и на Съвета от 25 октомври, 2011 г., относно интергритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия, нарушение на забраната за използване на вътрешна информация чрез разпореждане с енергийни продукти на едро, за които се отнася тази информация и е наложена имуществена санкция в размер на 604 064 лева

По делото е приета административната преписка. Проведен е разпит на свидетеля С. И. В. –главен инженер в АЕЦ. Свидетелят подробно обяснява процесът на пуск на блок № 6 , изпитанията, които се извършват и как се действа при констатиран дефект. Излага аргументи, че датата и часът на пуск са предполагаеми, тъй като това е процес по подготовка и включване на блока в електроенергийната система. Заявил е, че развъртането на турбината отнема около 26-30 минути, след което се изпитва автомат на безопасност в рамките на около един час. Заявява, че е планирано пускане на мощността на блок 6 на 5 ноември, а непланиран прогнозен пуск на блок № 6 е бил на 31. 10 в 19.00 часа. Потвърждава факта, че на 29.10. е получена Заповедта на АЯР, с която се разрешава да бъде извършен физически пуск. Най –важно е безопасността, но не отговаря категорично, защо не е обявена прогнозната дата 01.11.2021 г. като предполагаем пуск на блок № 6 на пазара. Сочи, че не е в неговия ресорда оповестява прогнозния момент на пуск на блока след годишен планов ремонт.Свидетелят акцентира, че приоритет в работата му –организацията и пуск на блок № 6 след плановия ремонт е безопасността. Според свидетелката Х. М. Г. – Началник отдел „Маркетинг и продажба на електрическа

енергия“ в Управление „Планиране и продажба на електрическа енергия“ в АЕЦ, процесът на прогнозиране и планиране относно моментът на включване на блок № 6 в паралел е абсолютно непредсказуем. Този процес се изпълнява по редица производствени програми, провеждат се различни изпитания на множество оборудване. От гледна точка на продажбите, важен момент според свидетеля е моментът, в който блока влезе в паралел – точна дата и час, за да може да бъде реализирана произведената енергия на организиран борсов пазар. Пускът на ядрената мощност след П., не означава че при влизане в паралел, блокът работи с мощност 1000 MW. Свидетелят Г. разяснява подробно вида на сегментите на борсовия пазар на електроенергия, механизмът на сключване на сделките за различните сегменти. Акцентирала е, че пазар в рамките на деня е пазарен механизъм, по който следва да се уреди небаланс. При включването на блока в паралел, той е нестабилен и мощностите са вариращи. Приоритет е безопасността и безопасната експлоатация на атомната електроцентрала пред всички търговски цели и печалби. При изготвения график за натоварване и производство на енергия от блок № 6 са заложили определени стойности, но реално с данните от ЕСО има отклонения, защото блокът е нестабилен при включването му, докато не достигне 750 вариращи мощности.

Сочи, че до момента на пуска на блок № 6, действията на търговския отдел са съобразени само с енергията, произведена от блок 5. Пояснила е, че звено „Управление планиране и продажби“ в АЕЦ има функция да търгува с електрическа енергия и да отработва текущи небаланси. Длъжностното лице, което е дежурно в това звено в негова преценка е да прецени има или не излишъци какви са те, каква сделка следва да се сключи дали на пазар „Ден на пред“ или на пазар „В рамките на деня“. Търговията се извършва по Централноевропейско време.

По отношение на оповестяване на вътрешна информация, свидетелката е заявила, че не я оповестява лично, има съответно други лица в АЕЦ.

Видно от приетата по делото комплексна съдебно -техническа и икономическа експертиза, изготвена от вещото лице Б. А., неоспорена от страните и кредитирана от съда като компетентно изготвена, при използване на специални знания, след анализ на приложените по делото писмени доказателства, както и публично достъпни източници, а именно публична информация на сайта на БНЕБ, преглед на платформата за прозрачност ENTESO –Е, сайта на АЯР, 6-то издание на Насоките на ACER за прилагането на Регламент (ЕС) 1227/2011, вещото лице е посочило, че блок № 6 на АЕЦ е влязъл в паралел с ЕЕС на 01.11.2021 г. в 01:41:27 часа Съобщение за това е изпратено от М. В. – А. –служител в АЕЦ на същата дата в 02:28 часа на имейл на ЕСО ЕАД, с което е изпълнено действието за оповестяване на вътрешна информация и представлява гаранция за равен достъп на всички пазарни участници. По този начин според вещото лице се гарантира прозрачността на пазара , което е същността на Регламент REMIT. Експерта е посочил още, че безопасността на централата е от изключителна важност и основен приоритет при експлоатацията на централата. В обстоятелствената част на експертното заключение е направен преглед на броя сделки на пазарен сегмент „В рамките на деня“, сключени от жалбоподателя в периода 00:00 часа до 02,24 часа на 01.11.2021 г. общо 308 сделки, представени в приложение 1 и 1А неразделна част от експертизата. Анализирани са и сделките на едро с електрическа енергия, извършени от 29.10.2021 г.- до 2,24 часа на

01.11.2021 г. на пазарен сегмент „Ден напред“ и пазарен сегмент „В рамките на деня“ за почасови продукти, посочени в приложение № 3 и 3А неразделна част от експертизата.

Прието е и заключение, изготвено от вещото лице д-р инж. С. Ф. със специалност топлоядрена енергетика, който е категоричен, че реактора влиза в паралел на 01.11.2021 г. в 1,41 часа Източноевропейско време. С издадената Заповед на АЯР е извършена проверка за безопасност. При проведения разпит в открито съдебно заседание на 25.09.2025 г. е пояснил, че пускът на ядрения блок е процес, последователност от действия и повишаването на мощността става постепенно, под наблюдение на конкретни параметри, които са важни за безопасността и в зависимост от причината, поради която е бил спрян блока, наблюдават се системи, по които е имало интервенция, за да се прецени има ли отклонения и евентуално грешки. При този процес, в който се повишава мощността се генерира енергия, която следва да се „изразходи“.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, от легитимирано лице по чл. 147, ал. 1 от АПК и срещу подлежащ на оспорване административен акт, поради което жалбата е процесуално допустима.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби при издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Предмет на оспорване в настоящото производство е Решение № МКР /Р. -01-2/16.04.2024 г. на Комисия за енергийно и водно регулиране /КЕВР/

Решението е взето в закрито съдебно заседание, удостоверено с Протокол № 4Р, проведено на 16.04.2024 г. с пет гласа „за“, от които два със стаж в енергетиката, като същото съгласно чл. 13, ал. 3 ЗЕ, изречение първо представлява индивидуален административен акт и като такъв следва да отговаря на изискванията на чл. 59 от АПК, както и с оглед нормата на чл. 13, ал. 8 от ЗЕ, която изрично предвижда, че за неуредени случаи следва да се приложи АПК.

Оспореният акт е издаден от компетентен орган – КЕВР, в съответствие с предоставените му правомощия по чл. 21, ал.1, т. 41а, във вр. с чл. 74н, ал. 1, т. 2 и чл. 224г, ал. 1 и ал.3 от ЗЕ.

Решението е издадено при спазване на изискванията за форма, установени в разпоредбата на чл.59 АПК. В същото са посочени наименованието на органа, който го издава, наименование на акта и дата на издаване, адресатът на акта, както и фактическите и правни основания за издаване на акта и разпоредителна част, с която се определят задълженията за конкретния адресат на акта. В обстоятелствената част на решението са изложени съображения в тази насока, позволяващи да се направи както извод за конкретните мотиви, от които органът се е ръководител при вземане на решението си, така и да се извърши преценка за законосъобразност на акта.

При постановяване на решението на КЕВР, съдът не констатира да са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. При провеждане

на производството е спазен специален ред за установяване на административно нарушение по глава VIIa, чл.74a-74p от Закона за енергетиката, в изпълнение на чл.13 от Регламент (ЕС) № 1227/2011 .

Видно от приложените по делото доказателства, производството е образувано въз основа на предварително проучване от определените със заповед на председателя в съответствие с чл. 74а, ал. 2 от ЗЕ длъжностни лица, като въз основа на изготвения доклад с Решение №2R от 20.04.2022 г. на КЕВР е образувано производство за установяване на възможно нарушение по чл. 3 от Регламент (ЕС) № 1227/2011 срещу жалбоподателя на основание чл. 21, ал. 1, т. 41а във връзка с чл. 74а, ал. 5, т. 1 от ЗЕ. Със Заповед № 3-Е-1047/15.05.2022г., изменена със Заповед № 3-Е-69 от 17.02.2023 г. на основание чл. 74а, ал. 6 от ЗЕ са определени длъжностните лица за извършването на проверка по установяване на нарушение по чл. 3 от Регламент (ЕС) № 1227/2011. С решение по протокол № 11R от 21.12.2023 г. на основание чл. 74м, ал. 2, т. 2 от ЗЕ е приет доклад - вх. № Е-Дк-1515 от 14.12.2023 г. Същият е изпратен на проверяваните лица, като на основание 74м, ал. 4 от ЗЕ е определен едномесечен срок за предоставяне на писмено становище, като такова е постъпило от жалбоподателя. На основание чл. 74м, ал. 6 от ЗЕ проверяваните лица са уведомени, че могат писмено да заявят желанието си да бъдат изслушани от комисията. В резултат на извършеното предварително проучване и проверка на основание чл. 74н, ал. 1, т. 2 от ЗЕ е издадено оспореното в настоящото производство решение.

Съгласно чл. 74н, ал. 1, т. 2 от ЗЕ Комисията в закрито заседание приема решение, с което установява, че е извършено нарушение или че са предприети действия за извършване на нарушение на чл. 3 и 5 от Регламент (ЕС) № 1227/2011; с решението комисията налага глобата или имуществената санкция по чл. 224г и може да приложи мярката по чл. 74л. Разпоредбата на чл. 224г, ал. 1 от ЗЕ предвижда, че на юридическо лице или едноличен търговец, който наруши или извърши действия с цел да наруши чл. 3 и 5 от Регламент (ЕС) № 1227/2011, ако не подлежи на по-тежко наказание, се налага имуществена санкция в размер до 10 на сто от общия оборот за предходната финансова година на това лице. Когато няма реализиран оборот, имуществената санкция е в размер от 10 000 до 100 000 лв., като ал. 5 на същата разпоредба изрично посочва, че санкциите по този член се налагат с решение на комисията, без да се съставя акт за установяване на административно нарушение.

Съдът намира, че от характера на проведеното производство следват задълженията на органа, който в случая е с правомощия на административнонаказващ орган, да посочи конкретно неправомерното поведение на нарушителя и да го квалифицира по съответния състав на нарушената правна норма, в резултат на което предявеното обвинение би било ясно и би осигурило реализиране на правото на защита на нарушителя в пълен обем. Съдът намира, че в случая е налице съответствие между фактическото описание на нарушението и посочените в решението нарушени законови разпоредби. Описаните в решението фактически основания изцяло съответстват на посочените в същото правни основания/правна квалификация на нарушението.

От фактическата формулировка и правната обосновка на решението следват еднозначни правни изводи за волята на административния орган по фактите и по

приложението на закона. Константна е съдебната практика, че установената по делото фактология следва да бъде подведена под съответната правна норма/норми, действаща по време, място и лица за всеки конкретен случай. В случая е налице правилно подвеждане на установените факти със законовите разпоредби, което е довело до ефективно упражняване правото на защита на жалбоподателя, както в административното производство чрез предоставяне на писмени обяснения и пояснения, така и в съдебното производство, чрез ангажиране на доказателства и предявени доказателствени искания.

В случая, административният орган е изложил пространни и задълбочени мотиви, като според настоящия съдебен състав, така формулираната словесна част на извършеното от жалбоподателя нарушение е ясна, точна и пълна и отговаря в пълнота на формулираното в чл.3, параграф 1, буква „а“ от Регламент /ЕС/ № 1227/2011 г., нарушение.

КЕВР е извела като нарушение сключване на сделки на пазарни сегменти „Ден напред“ и „В рамките на деня“ на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД, които представляват неразрешено използване на вътрешна информация (по смисъла на чл. 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1227/2011 г. на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия), а именно: идентифицирани в Приложение №1 „Справка за сключени сделки от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД за дата на доставка 01.11.2021 г.“ - неразделна част от настоящето решение, сделки за продажба на енергийни продукти на едро на пазарен сегмент „Ден напред“ с дата на доставка 01.11.2021 г. на обща стойност 5 767 718 лева (пет милиона седемстотин и шестдесет и седем хиляди, седемстотин и осемнадесет лева), както и сделки за продажба на енергийни продукти на едро с дата на доставка 01.11.2021 г. на пазарен сегмент „В рамките на деня“ на обща стойност 272 927 лева (двеста седемдесет и две хиляди и деветстотин и двадесет и седем лева), сключени преди публичното оповестяване в 2:24 часа източноевропейско време на 1 ноември 2021 г. на приключилия планов годишен ремонт на блок №6.

Съгласно чл. 3 параграф 1 буква „а“ от цитирания Регламент, на лицата, които разполагат с вътрешна информация във връзка с енергиен продукт на едро, са забранява да

а/ използват тази информация, когато придобиват или се разпореждат или когато се опитват да придобият или да се разпоредят за своя собствена сметка или за сметка на трето лице, пряко или косвено, с енергийни продукти на едро, за които се отнася тази информация

REMIT и забраните, които налага, се прилагат по отношение на всички пазарни участници, които осъществяват търговия с енергийни продукти на едро. Регламентът е приложим към процесното поведение, доколкото АЕЦ е регистриран, съгласно изискванията на регламента, производител и търговец на електрическа енергия и като такъв представлява „участник на пазара“ по смисъла на REMIT, който търгува на пазарите за търговия с енергия на едро (чл. 2, пар. 7 от REMIT). Независимо, че в случая става въпрос за електроцентраля, която произвежда електрическа енергия, използвайки ядрена енергия и безопасната експлоатация е от изключително значение, АЕЦ е пазарен участник и попада в обхвата на процесния Регламент /ЕС/ № 1227/2011 г. и следва стриктно да спазва правилата, установени в него.

В настоящия случай следва да бъде безусловно установено коя конкретно информация съставлява „вътрешна информация“

Съгласно легалното определение, дадено в чл.2 параграф 1 от Регламент 1227/2011 „вътрешна информация“ означава информация, точна по своето естество, която не е била направена публично достояние, отнасяща се пряко или косвено до един или повече енергийни продукти на едро и която, ако бъде направена публично достояние, вероятно би повлияла съществено на цените на тези енергийни продукти на едро.

Информацията се счита точна по своето естество, ако посочва набор от обстоятелства, които съществуват или може с основание да се очаква да възникнат, или събитие, което е възникнало или може с основание да се очаква да възникне, и ако е достатъчно конкретна, за да дава възможност да се направи извод за вероятно въздействие на този набор от обстоятелства или това събитие върху енергийните продукти на едро.

От така цитираните определения, съдът прави извод, че нарушението се изразява в неправомерно използване на вътрешна информация във връзка с енергиен продукт на едро от лица, които разполагат с такава информация, когато придобиват или се разпореждат с енергийни продукти на едро.

Регламентът не поставя изискване обстоятелството/ събитието да бъде абсолютно сигурно - да е ясен точен час на пускане, каквото разбиране изразява жалбоподателя, както в жалбата, така и в писмените си бележки и по време на разпита на свидетелите по делото. Непълна информация или свързана с променящи се данни също може да придобие точен характер по смисъла на регламента REMIT, тъй като разкриването ѝ би позволило на участника на пазара да се възползва от нея.

Подобно разбиране се застъпва и в съдебната практика по прилагане на регулацията относно пазарните манипулации на финансовите пазари. В решение по дело *C-628/13 J.-B. Lafonta v Autorite des marches financiers* Съдът на Европейския съюз (ЕС) прави извод, че за да се счита дадена информацията за такава с точен характер, е необходимо да се направи заключение от тази информация, с достатъчна степен на вероятност, че след като тя стане публично достояние, нейният потенциален ефект върху цените ще бъде в определена посока.

Във връзка с определянето на информацията за наличност или неразполагаемост на дадено производство като „точна“ по смисъла на REMIT следва да се посочи и практика на френския енергиен регулатор (*C. de regulation de l'energie*): решение №01-40-23 от 26.12.2023 г. В случая компанията Engie е санкционирана за злоупотреба с вътрешна информация в нарушение на чл. 3 от REMIT, поради осъществяване на сделки преди оповестяване на неразполагаемост на съоръжение за производство. Френският регулатор подчертава, че информацията може да придобие точен характер, въпреки че обстоятелствата, за които се отнася тази информация, не са окончателни или сигурни, а само разумно вероятни. От значение в случая е, че знанието за такава информация може да позволи на участник на пазара разумно да направи заключение, относно възможните последици от развитието на капацитета или употребата на въпросните инсталации върху цените на енергийните продукти и съответно да развива собствените си анализи на пазара и поведението му на него.

В Насоките на АСРЕ дори изрично е предвидено, че междинните стъпки в един

продължителен процес могат да бъдат точна информация. Изрично е посочен и примерът на процеса по повторно въвеждане в експлоатация на спрени електроцентрали. В тази връзка са и решенията на СЕС по дела *C-19/11 M. Geltl v D. AG, C-628/13 J.-B. Lafonta v Autorite des marches financiers, C-302/20 M. A v Autorite des marches financiers*. В Решението Geltl, СЕС разяснява понятията „набор от обстоятелства“ и „събитие“, които са заложили и в дефиницията за вътрешна информация по смисъла на REMIT и дава заключение, че сам по себе си междинният етап на един продължителен процес може да представлява набор от обстоятелства или събитие според общоприетото значение на тези понятия. С изменението и допълнението на REMIT, в сила от 07.05.2024 г., дефиницията за „вътрешна информация“ вече включва и *„междинен етап при продължителен процес, ако сам по себе си отговаря на критериите за вътрешна информация“*.

Регулаторът е установил, че пускът на блок № 6 (включване в паралел на турбогенератора) на АЕЦ е осъществен в 1:41:27 часа (00:41 часа С.) на 01.11.2021 г. Този извод, е потвърден и от двете вещи лица, които заключения са приети от съда в настоящото производство.

И двете вещи лица са категорични в изводите си, че влизането на турбогенератор 10 на блок № 6 в паралел не е събитие, което възниква мигновено, а е процес след приключване на П. .

КЕВР е установила момент, в който е била налице достатъчно точна по смисъла на чл. 2, параграф 1 от REMIT информация, относно предстоящия пуск на блок № 6 и от който съответно започва да се прилага забраната по чл. 3 от REMIT (т. III.2. от решението).

Началния момент е установен от административния орган, който се позовава на издадена заповед № АД-3162/29.10.2021 г. (8:36 часа) на изпълнителния директор на АЕЦ, предвиждаща да се пласират по часове общо 14 729,5 МВтч на пазарния сегмент на БНЕБ „В рамките на деня“ на 01.11.2012 г., както и Заповед № АА-04-180 от 29.10.2021г. на АЯР, с която се дава разрешение да започнат дейностите по извеждане на реакторната инсталация на минимално контролируемо ниво на мощност.

Видно от приетите писмени доказателства - Заповед от 29.10.2021 г. на Председателя на АЯР и писмо адресирано до КЕВР от 27.10.2023 г. от зам.председателя на АЯР, АЯР е дала положителна оценка след извършена проверка от комисия от инспектори, за установяване на готовността за безопасен пуск и експлоатация на блок № 6 след извършен П. (планов годишен ремонт). Това се потвърждава и от заключението на вещото лице С. Ф. на стр. 4 - АЯР издава разрешение за извеждане на блока на минимално контролируемо ниво на мощност след приключване на П. и проверка на безопасността. Затова и не могат да бъдат споделени доводите на жалбоподателя, че извеждането на реактора на минимално контролируемо ниво на мощност не означава край на П.. Несъмнено, процесното поведение, свързано с ремонта на блок № 6, осигуряването на безопасността на реактора, при пускане на блока са съображения, които са съществени, но не са релевантни за установеното от КЕВР нарушение на чл. 3 от REMIT, а именно, че АЕЦ ЕАД е осъществил сделки на пазарни сегменти ПРД и на ПДН в забранения период, преди оповестяване на информацията за пуск на блок № 6 (в 02:24:00 ЕЕТ на 01.11.2021 г.).

Съдът не цени, показанията на свидетеля В., в частта, в която разяснява, че пусковите операции на реактора отнемат продължително време -7 до 15 денонощия, тъй като този период включва и процеса на извършване на ремонт на реактора и в този смисъл дадените показания не кореспондират с писмените доказателства и заключението на вещите лица. От становището на АЯР, както и от заключението на вещото лице С. Ф., става ясно, че при издаване на разрешението П. е приключен, т.е. реакторът е преминал всички технически проверки, тестове и инспекции, и са налице предпоставки за осъществяване на физическия пуск. Тези физически пускови операции, които водят до енергиен пуск (влизане на реактора в паралел в електроенергийната система), отнемат по данни на ЕСО до 26 часа (стр. 7 от решението на КЕВР). Свидетелят, макар и да има нужната професионална квалификация и опит, е изложил противоречиви твърдения, посочвайки, че за пуска на блока са нужни „между 36 и 40 часа“, а в последствие - и „повече от 40 часа“. Изрично обаче посочва, че може да се предположи, че с издаване на заповедта на Председателя на АЯР от 29 октомври, са налице технически предпоставки за това блок 6 да бъде въведен в паралел на 01.11. Това потвърждава изводът на КЕВР, че към датата 29.10. АЕЦ е имал достатъчно точна и ясна информация, че предстои пуск на блок № 6 и то не на предварително публично оповестената прогнозна дата 05.11.2021 г.

На 29.10 е издадена Заповед на изпълнителния директор на АЕЦ за реализация на конкретни количества енергийни продукти, които, видно от данните в решението, са почти идентични с произведените след пуска (Таблица №2 от решението на КЕВР). Подобен пуск дори е бил планиран още за 31.10.2021 г., според показанията на свидетеля В..

Безспорно е, че точният час на пуска, а понякога и датата, не могат да бъдат определени с абсолютна сигурност, както свидетелства В.. Това обаче не е и необходимо за целите на определянето на информацията като „точна“ по смисъла на Регламента и оповестяването ѝ. Дефиницията изисква „набор от обстоятелства, които съществуват или може с основание да се очаква да възникнат, или събитие, което е възникнало или може с основание да се очаква да възникне“ (чл. 2, параграф 1 от Регламент ЕС 1227/2011).

Както определението „вътрешна информация“, въведено с процесния Регламент 1227/2011, така и цитираната съдебна практика изискват да е налице достатъчна или разумна степен на вероятност, а не абсолютна сигурност. В тази насока са и данните, съдържащи се в справка за реално реализираните количества на платформата на БНЕБ на 01.11.2021 г. Видно от Таблица № 2 на стр. 21 от решението на КЕВР, тези количества в много голяма степен съответстват на заложеното в Заповед № АД-3162/29.10.2021 г. на изпълнителния директор на АЕЦ. Това означава, че упълномощените търговци са следвали стриктно заповедта от 29.10.2021 г. и не са възникнали съществени, нови обстоятелства, които да наложат промяна в търговския план. Административният орган е направил сравнение на трите сегмента в седмицата преди и след пуска на блок № 6

Заповедта от 29.10.2021 г. на изп.директор на АЕЦ се отнася до сключване на сделки на 01.11.2021 г. Количествата, посочени в заповедта за реализация на сегмента ПРД (14 729,5 МВтч) са почти колкото е среднодневното количество, търгувано на по-големия сегмент -

ПДН, през предходния месец, когато е работил само единият блок № 5 (15 559 МВтч). Това е видно от графика 1 на стр.20 от решението на КЕВР. На база на факта, че предходния месец „АЕЦ К.“ е продавало среднодневно по 58 МВтч на ПРД, и като се имат предвид продажбите на БНЕБ ЕАД и квотата за регулирания пазар, правилно административният орган е направил извод, че количествата, предназначени за ПРД, според заповедта от 29.10.2021 г., са свързани именно с предстоящото пускане на блок № 6, а не само с реализация на количества произведени от работещия блок № 5, така както твърди жалбоподателя. Тоест имало е достатъчна яснота, че датата на пускане е по-ранна от публично обявената прогнозна дата -05.11.2021 г.

Въз основа на анализирания писмени и гласни доказателства, съдът прави извод, че е налице достатъчна по точност информация, че ремонтът на блок № 6 е приключил след издаване на цитираната Заповед на председателя на АЯР и са налице предпоставките за започване на дейностите по въвеждане на реактора в паралел. Оповестяването на информацията за пуск на блок № 6 след П. е извършено в 2,24 часа на 01.11.2021 г., което обстоятелство не е спорно по делото. Преди това информацията е била достъпна само до лица, работещи в АЕЦ. Понятието вътрешна информация е несъмнено свързано с обхвата на енергийните продукти на едро, които биха били засегнати при оповестяването на тази информация. Правилно, административният орган е направил извод, че засегнатите продукти, чиято цена би се повлияла от пускането на блок № 6, са тези с дата на доставка 1 ноември 2021 г. (Таблица 4 на стр. 28 от Решението). Вътрешната информация не би могла да повлияе на цените на продуктите с дата на доставка 30 или 31 октомври.

За да бъде реализиран състава на нарушението по чл.3 параграф 1 буква“а“ от Регламент /ЕС/ 1227/2011 е необходимо освен лицата да разполагат с вътрешна информация във връзка с енергиен продукт на едро, да използват тази информация, преди публичното ѝ оповестяване, когато се разпореждат – в случая/ сключват сделки на пазарни сегменти „Ден напред“ и „В рамките на деня“ с дата на доставка на енергийния продукт 01.11.2021г. В тази връзка административният орган е конкретизирал изчерпателно в какво се състои противоправното поведение на жалбоподателя, което е осъществено в периода, определен от КЕВР като „начален и краен момент на забрана за търгуване с вътрешна информация“, съответно от датата на която жалбоподателят разполага с достатъчно точна информация за по- ранния пуск на блок №6: 29.10.2021 г. до датата на публичното оповестяване на информацията: 01.11.2021 г. (01:24 С. или 2:24 ч. ЕЕТ).

П. поведение на АЕЦ в нарушение на чл. 3 от REMIT се изразява в действия, а именно сключването на сделки на сегментите ПДН и ПРД в забранения период преди оповестяване на вътрешна информация (тоест преди 2:24 часа на 01.11.2021 г.) Засегнати продукти са продуктите, които са били предмет на търговия по процесните сделки и са идентифицирани в точки III. 1. и III.4.2. от решението и са часови продукти с дата на доставка 1 ноември 2021 г. на ПДН И ПРД. Сделки са идентифицирани съответно в Приложение № 1, неразделна част от решението: „Справка за сключени сделки от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД за дата на доставка 01.11.2021 г.“ Посочените сделки са

идентифицирани и в заключението на вещото лице Б. А. - Въпрос № 5 на стр. 5 и 6 и съответните Приложения № 3 и № 3а. Налице е пълно съвпадение, което изключва всякакво съмнение, че тези сделки са били сключени именно от АЕЦ. Предвид това неоснователни са аргументите на жалбоподателя, че сделките, засегнати от забраната на чл.3 от REMIT не са идентифицирани.

Членл 3 REMIT не изисква да бъде доказано влияние върху цените на енергийните продукти на едро или върху търгуваните обеми на тези продукти. Съществено в случая е да са извършени разпоредителни действия с енергийни продукти на едро в забранения период, преди вътрешната информация да е станала публично достояние. Независимо от това, КЕВР е установил влиянието на информацията за по –ранния пуск на блок № 6 върху цените на пазара на 01.11.2021 г., в който ден са регистрирани необичайно високи обеми и необичайно ниски цени на пазарния сегмент ПРД. В сравнение с други дни, обичайните обеми на този сегмент са значително по –ниски в сравнение с ПДН В таблица № 5 от обстоятелствената част на оспореното решение на КЕВР, общото продадено количество електрическа енергия на пазарния сегмент ПРД за дата на доставка 01.11.2021 г. е 20 238,40 МВтч, което е ръст 15,5 пъти спрямо 31.10.2021 г. Продажбите от АЕЦ доминират в търговията през целия ден на ПРД, достигайки 14 431 МВтч. За часови продукти РН-211101-05 и РН-211101-06 делът на сделките на ядрената централа надхвърля 90% от общия изтъргуван обем. Среднопретеглената цена на ПРД като цяло за 01.11.2021 г. е 118.8 евро/МВтч, което е понижение с 33.5% спрямо предходния ден. Само за сделките на АЕЦ среднопретеглената цена общо за деня е с 14% по-ниска, което е съществено отклонение, особено ако се отчете, че продажбите на АЕЦ са диктували търговията.

Както вече бе посочено, процесните сделки са осъществени въз основа на Заповед от 29.10.2021 г. на изпълнителния директор на АЕЦ, която предхожда търговията и е била основание за осъществяване на сделките, посочени в приложение № 1 от решението преди публичното оповестяване на информацията и в нарушение на чл.3 от REMIT.

Според вещото лице Б. А. информацията за пуск на блока в управление „Планиране и продажби“ е постъпила в 01:41:27 часа на 01.11.2021 г. Съгласно дадените допълнителни обяснения от вещото лице, при разпита му проведен в съдебно заседание от 05.06.2025 г., същият е изложил, че за да достигне до това заключение, той се позовава на информация за телефонна комуникация между техническите лица и управление „Планиране и продажби“, предоставена от АЕЦ по делото с цитираното с писмо № 1431/ 18.04.2023 г. В съответното писмо действително се съдържа подобна информация , но тя касае уведомяването за целите на оповестяване. В Заповед от 29.10.2021 г.на изп.директор на АЕЦ изрично е посочено, че контрол по изпълнението се възлага на р-л Управление „Планиране и продажби“. Видно от писмо на АЕЦ с изх. № 4102/09.11.2023 г. съгласно деловодната система на дружеството - копие от заповедта е предадено на ръководителя на управлението на 29.10.2021г.

Съгласно длъжностната характеристика на р-л Управление „Планиране и продажби“, той организира подготовката и провеждането на процедури за продажба/ покупка на електрическа енергия на организиран борсов пазар (т. 4.2.2.4. - Приложение към Писмо на АЕЦ № 4102/09.11.2023 г.) В тази връзка твърденията на свидетеля Г., че процесната

заповед е връчена на 02.11.2021г. са в противоречие с цитираните писмени доказателства . От съдържанието на тази заповед съдът констатира, че в нея са посочени количества не само за 01.11.2021 г., но и за 30.10. и за 31.10.2021 г. Доколкото заповедта е обективна предпоставка упълномощените търговци да издават нареждания и да осъществяват сделки на пазара, то няма как заповедта да им е станала известна на 02.11, при положение че в нея от изпълнителния директор са разпоредени количества, които да се търгуват за предходни три дни. В писмо изх. № 1774/24.06.2022 г., предоставено в хода на административното производство и част от писмените доказателства по делото, всяко действие, свързано със сключване на сделки с електрическа енергия, е посочено в процесната Заповед на Изпълнителния директор от 29.10.2021 г.

Не съответства на установено по делото и твърдението на свидетеля Г., че заповедта не съдържа обеми (количества). Видно от заповедта в нея са посочени по дни и по часове конкретни количества, които да бъдат реализирани на ПРД.

Приобщените писмени доказателства несъмнено водят до извода, че управление „Планиране и продажби“ на АЕЦ работи в непрекъснат контакт и взаимовръзка с останалите звена на централата, включително тези, които са отговорни за изготвянето и актуализацията на графиците. Именно въз основа на представените от АЕЦ данни - писмо изх. №1431 от 18.04.2023 г. над 3000 души имат достъп до вътрешна информация, съгласно вътрешни правила, регламентиращи комуникацията на вътрешна информация.

Въз основа на всички приети доказателства и свидетелските показания на разпитаните свидетели, се извежда заключение, че лицата с право да сключват сделки от името на АЕЦ са знаели за предстоящото включване на блок № 6 най-късно на 29.10.2021 г., когато е издадена Заповед на изпълнителния директор за търгуване. Изводите на КЕВР в този смисъл са обосновани и се подкрепят от наличните по делото писмени доказателства.

Съществено значение за установяване на конкретно извършеното нарушение на чл. 3 от REMIT е установяване на факта конкретно лице да се възползва от вътрешна информация, вкл. като се разпорежда или придобива енергийни продукти на едро. С разпоредбата на чл. 3 REMIT не е поставена забрана за търгуване с енергийни продукти на едро, каквито твърдения въвеждат процесуалните представители на жалбоподателя, а изискване лицата, които разполагат с вътрешна информация във връзка с енергиен продукт на едро, да не я използват преди нейното публично оповестяване, когато се разпореждат, именно с тези енергийни продукти, до които се отнася тази информация

В конкретния случай, АЕЦ е имал вътрешната информация за времето на пуск на блок № 6 след П., която му е позволила да очаква рязка промяна на цената на ел.енергия за съответния ден на доставка. Безспорно това обстоятелство е било налице в дните, когато на основание на цитираните по-горе заповеди на изпълнителния директор и на председателя на АЯР, пазарният участник е знаел с достатъчно голяма степен на вероятност, че предстои пуск на блок № 6. Дружеството не е имало право да сключва сделки, след като е разполагало с вътрешна информация, която според всеки разумен участник на пазара, може да повлияе значително на пазара. Ако информацията за предстоящия пуск бе оповестена на останалите пазарни участници преди извършване на процесиите сделки, те безспорно биха променили поведението си на пазара. Както вече бе отбелязано според релевантната съдебна практика, не е необходимо тази информация

да е сигурна, окончателна, за да бъде оповестена. Изисква се достатъчна или разумна степен на вероятност, която да обосновава публичното оповестяване на прогнозния ден и час на пуск на блок № 6.

Във връзка с гореизложеното, заключението на вещото лице С. Ф., което приоритетно дава отговор на задачи, свързани с последствието от спиране на работата на двата блока на АЕЦ, макар и съда да цени като обективно и безпристрастно, изготвено с нужната професионална квалификация и компетентност, същото не допринася за изясняване на спорния по делото въпрос.

Безспорно е, че спиране на работата на двата блока на АЕЦ води след себе си сериозни последици за електроенергийната система, предвид значението на мощността за осигуряване на енергийния микс на България. Нито разпоредбите на REMIT, нито КЕВР поставят изискване работата, на който и да е от двата блока на АЕЦ да бъде спряна, а в изпълнение и при съобразяване нормите на REMIT, жалбоподателят е имал задължението да оповести своевременно вътрешната информация, с която разполага, преди извършване на търговски операции, с цел да се предотврати създаването на информационно предимство за дружеството спрямо останалите участници на пазара, което в случая не е сторено навреме.

За извършеното нарушение на чл.3 REMIT, с оспорения акт КЕВР е наложил имуществена санкция в съответствие с разпоредбата на чл.224г от ЗЕ и Методиката за определяне на санкции и глобите, налагани по чл. 224 г от Закона за енергетиката, приета от КЕВР. Административният орган е спазил разпоредбата на чл.7 от Методиката, като въз основа на определената стойност на продажбите, засегнати от нарушението е определил имуществена санкция в размер на 10% от тази стойност и е изложил достатъчно мотиви за това.

При определяне на размера на наложената санкция КЕВР се е водила от принципа на ефективност и пропорционалност, като определеният ѝ размер и процентен показател отразява сериозността на извършеното нарушение и има възпираща цел. Правилно е определена и основата, въз основа на която е изчислен размерът на имуществената санкция, като е съобразена общата стойност на сключените сделки от АЕЦ на пазарен сегмент „Ден напред“ и стойността на сключените сделки „В рамките на деня“, посочени в приложение № 1 от решението на КЕВР.

В разпоредбата на чл.18 от Регламент (ЕС) № 1227/2011 е предвидено изискване за това, санкциите да отразяват характера, продължителността и сериозността на нарушението, нанесените на потребителите вреди и потенциалните ползи от търговията, извършена на базата на вътрешна информация и манипулиране на пазара. Тежестта и продължителността на нарушението, както и смекчаващите и отегчаващите вината обстоятелства са фактори от значение за определяне на санкциите и според чл.224г, ал.3 от ЗЕ, както и според Методиката за определяне на санкциите и глобите, налагани по чл. 224г от Закона за енергетиката, приета от КЕВР, които са съобразени от административния орган.

Доказателствената тежест, относно всички релевантни факти за установяване на претендираното от Комисията нарушение, се носи от органа, а такова пълно главно доказване, с оглед изложените по-горе съображения е проведено от ответника в

настоящото производство. В тази връзка, съдът установява и материалната законосъобразност на обжалваното решение и съответствието му с целта на закона.

Предвид изложеното, настоящият съдебен състав намира, че решението в оспорената му част е законосъобразно и жалбата следва да бъде оставена без уважение.

При този изход на спора и предвид своевременно направеното в съдебното производство искане на ответника, на същия се дължат разноски по представен списък, които са в размер на 30 000 лева, заплатени по банков път, въз основа на представен договор за правна помощ, фактура и извлечение от банковата сметка на процесуалния му представител.

Относно направеното от жалбоподателя възражение за прекомерност, съдът намира че същото е неоснователно, доколкото договореното и заплатено адвокатско възнаграждение е в размер близък до минимума на адвокатското възнаграждение по чл.8 ал.1 във връзка с чл.7 ал.2 т.6 от Наредба № 1/2004 г . за възнаграждения за адвокатска работа и делото се отличава с фактическа и правна сложност.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалба от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД с ЕИК[ЕИК] със седалище и адрес – [населено място], п.к.3320, представлявано от изпълнителния директор В. А. Н. чрез адв. Т. Д. със съдебен адрес за получаване на призовки и книжа – [населено място], [улица], ет.2, ап.8 срещу Решение № МКР/Р. -01-2/16.04.2024г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, с което на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД е наложена имуществена санкция в размер на 604 064 лева за извършено нарушение по чл.3, параграф 1, буква „а“ от . Регламент /ЕС/ 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 Октомври 2011 г., относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия.

ОСЪЖДА „АЕЦ К.“ ЕАД с ЕИК[ЕИК] със седалище и адрес на управление – [населено място], п.к.3320, представлявано от изпълнителния директор В. А. Н. да заплати на Комисия за енергийно и водно регулиране, разноски в размер на 30 000 /тридесет хиляди лева/ лева.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: